

Ikt. sz.: GAB-41/18-2/2018.

GAB-12/2018. sz. ülés
(GAB-12/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági bizottságának**
2018. szeptember 25-én, kedden 9 óra 3 perckor
az Országház Tisza Kálmán termében (főemelet 37.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A devizahitelek felvétel napjának árfolyamán történő forintosításának szükségességéről szóló H/35. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	7
<i>A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló T/869. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)</i>	7
<i>Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére (B/8. szám) (Beszámoló megvitatása a HHSZ 83. § (1) bekezdése alapján)</i>	
<i>Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/.... szám) (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról a HHSZ 84. § (2) bekezdése alapján)</i>	8
<i>Warvasovszky Tihamér tájékoztatója</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	10
<i>Warvasovszky Tihamér válasza</i>	11
<i>Határozathozatal</i>	13
<i>Az ülés berekesztése</i>	14

Napirendi javaslat

1. A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/869. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
2. a) Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére (B/8. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 83. § (1) bekezdése alapján)
(Kijelölt bizottság)

b) Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/... szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról a HHSZ 84. § (2) bekezdése alapján)
3. A devizahitelek felvétel napjának árfolyamán történő forintosításának szükségességéről szóló határozati javaslat (H/35. szám)
(Z. Kárpát Dániel, Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bánki Erik (Fidesz), a bizottság elnöke
Manninger Jenő (Fidesz), a bizottság alelnöke
Hadházy Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Witzmann Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Tóth Csaba (MSZP), a bizottság alelnöke
Barcza Attila (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Szatmáry Kristóf (Fidesz)
Székely Sándor (DK)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Seszták Miklós (KDNP) Bánki Eriknek (Fidesz)
F Kovács Sándor (Fidesz) Hadházy Sándornak (Fidesz)
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) Tóth Csabának (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin bizottsági főmunkatárs
Dr. Bósi Ferenc bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Varga-Damm Andrea országgyűlési képviselő (Jobbik)
Dr. Miczán Péter referens (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Warvasovszky Tihamér alelnök (Állami Számvevőszék)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 3 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke: Sok szeretettel köszöntök mindenkit a Gazdasági bizottság mai ülésén. Megkérem képviselőtársaimat is, hogy foglaljanak helyet. Írásban megkapták a mai ülésre szóló meghívót, amellyel kapcsolatban egy módosítási javaslatot terjesztenék elő. Dr. Varga-Damm Andrea képviselő asszony - miután ő egy másik bizottság előtt is képviselni fogja a beadványukat - azt kérte, hogy vegyük előre, ezért azt javaslom, hogy a 3. napirendi pontot 1. napirendi pontként tárgyaljuk meg. Van-e ezzel kapcsolatban bárkinek kifogása, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Van-e egyéb módosító indítvány a napirendi javaslattal kapcsolatban? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, kérdezem, hogy ki az, aki ezzel a módosítással a mai ülés napirendjét elfogadja. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellenvélemény, tartózkodás nem volt, a bizottság egyhangú döntéssel fogadta el a módosított napirendet.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes, így munkáját megkezdheti.

A devizahitelek felvétel napjának árfolyamán történő forintosításának szükségességéről szóló H/35. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Elsőként tehát a devizahitelek felvétel napjának árfolyamán történő forintosításának szükségességéről szóló határozati javaslat tárgysorozatba vételéről kell döntenünk. Z. Kárpát Dániel és dr. Varga-Damm Andrea képviselők indítványa. Képviselő asszonynak mint előterjesztőnek megadom a szót.

DR. VARGA-DAMM ANDREA előterjesztő (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon köszönöm a bizottság lehetőségét, hogy előrevették ezt a javaslatot.

Bizonyára mindannyiuk előtt ismert, hogy bár 2011 óta számtalan intézkedés történt ezen ügýtípussal kapcsolatban, de sajnos szakemberként - aki aztán a legmélyebben ismeri ezt a problémát - elmondhatom, hogy az eredendő probléma az, hogy az adósoknak kell korlátlanul viselni az árfolyamkockázatból eredő többletkötelezettséget. Ez olyan mértékű és széles társadalmi rétegeket érintő krízist okozott, amely nemcsak az egyéneket magukat, hanem a teljes szociális ellátórendszert és a társadalom felelősségvállalásának fokozottabb kockázatát idézte elő.

2011-ben, amikor annak nyarán ráeszmélve, hogy itt egy nagyon komoly problémáról van szó, készítettem egy 52 oldalas tanulmányt. Azon képviselők, akik már 2011-ben képviselők voltak, ezt akkor meg is kapták tőlem. Ennek az volt a célja, hogy azt mutassam be a magyarországi jogszabályok rendelkezései és ezeknek az ügyeknek az adottságai alapján, hogy mik azok a problémák, amelyek fennállnak, és amelyek jogszabályalkotást igényelnek ahhoz, hogy a szerződések gazdasági egyensúlya visszaállítható legyen.

Magyarország joganyaga rendkívül gazdag abban a tekintetben, hogy az ilyen problémákra választ adjon, és ebben a munkában nemcsak a jogi hátteret, illetőleg a megoldási javaslatokat adtam elő, hanem bemutattam - és miután a Gazdasági bizottság előtt vagyunk, még inkább helytálló itt annak felvetése -, hogy mindazok az információk, a kockázatvállalás hajlandóságát kialakító tényezők, amelyek a szerződések megkötése idején a gazdaságban és a pénzpiacon rendelkezésre álltak,

bizony akár a hitelfelvevőkben még egy hitelfelvételi hajlandóságot is generálhattak. Nem beszélve a Bankszövetség és a PSZÁF akkori tevékenységéről, amely kifejezetten a kockázatok fennállásának vagy jövőbeni fennállásának kizárásáról számoltak be.

Ezáltal tehát azok az intézkedések, amelyeket a kormány hozott, ahhoz nem voltak elégségesek, hogy a valódi kockázatokat kivezessék. Ez az előterjesztés, amelyet Z. Kárpát Dániel képviselőtársammal megtettünk, úgy gondolom, mind politikai, mind jogi, mind jogalkotási szempontból egy rendkívül gáláns és elegáns kezdeményezés, méghozzá azért, mert ez nem tételes jogszabályi javaslat, hanem egyszerűen annak felvetése, hogy a szakminisztériumok a kormány felügyelete mellett dolgozzák ki azokat a lehetőséget vagy azokat a jogszabályalkotási lehetőségeket, amelyek illeszkednek mindazon országok megoldásaihoz, amelyek ugyanilyen típusú ügy által terhelve megoldásokat tudtak találni, méghozzá a legsúlyosabb problémát, az árfolyamkockázat korlátlan felelősségvállalását az adósokat illetően.

Mindenképpen nagyon fontos arra felhívnom a figyelmüket, hogy a magyar jogszabályi rendszerben a szolgáltatás, egyenszolgáltatás egyenértékűsége, a szerződéskötést követően nem várt és az egyik felet méltánytalanul terhelő további kötelezettségeknek a kizárása, mint lehetőség, a magyar joganyagban rendelkezésre áll. Ily módon magam is azt kell mondjam, csodálkozom, hogy a Kúria nem ezeket a nagyon fontos lehetőségeket vette alapjául annak, amikor döntéseket hozott, hanem sajnos a szerződésekkel kapcsolatban a legcsekélyebb - az árfolyamrés és az egyoldalú kamatemelés - terheket és nehézségeket vette fókuszába, és ilyen jogegységi döntéseket alkotott, illetőleg aztán jogszabályok is születtek.

Meg kell mondjam, amikor az első kedvező ítélet 2013. július 4-én született a Kúrián az adósokat illetően, akkor a CÖF kért fel engem arra, hogy készítsek el egy olyan, már jogszabályi javaslatot, amely megosztja a terheket a szereplők közt, tehát az adós, a bank és az állam között, és akkor bizony azt láttuk, hogy volt arra hajlandóság, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatban jogszabályt alkosson a parlament. Sajnos ez elmaradt. Most azért is állunk egy kicsit, hogy úgy mondjam, kedvezőbb helyzetben mind a nemzetközi térben, mind a hazai viszonyaink közt, mert egyrészt a horvátok is megmutatták, hogy képesek voltak ezt a rendkívül komoly problémát orvosolni, és az Európai Bíróság mostani döntése - amely egyébként szinte egybehangzik már a 2014-ben meghozott döntéssel is, csak sajnos akkor sem a Kúria, sem a jogalkotó ezzel a kérdéssel nem volt hajlandó foglalkozni, viszont most -, az Európai Bíróság ítélete hangsúlyosan mondja ki, hogy nemcsak kérelemre, hanem hivatalból kell vizsgálni azt, hogy a tájékoztatások valóságosak voltak-e az árfolyam kockázatát illetően.

Mi magunk tudjuk, akik ezzel nagyon régóta foglalkozunk, és rengeteg ügyet tártunk fel, és rengeteg bírósági eljárásunk vagyunk túl tanúbizonyításokkal, okiratokkal, hogy bizony meg lehet állapítani, hogy nem volt valós. Én azt kérem a tisztelt bizottságtól, miután ez nem konkrét jogszabályalkotási javaslat, hanem annak a lehetősége mindössze, hogy legalább egy országgyűlési határozattal álljunk ki ezen ügy mellett. Biztos vagyok abban, hogy a jogalkotók a megfelelő szakemberekkel együttműködve ki tudnak alakítani olyan javaslatot, hogy az árfolyamkockázatot ne korlátlanul kelljen viselnie az adósoknak, és természetesen a bankrendszer, a pénzügyi közvetítőrendszer komolyabb krízis nélkül ezen át tudjon jutni.

Annyit hadd mondjak még önöknek, hogy 2006-ban az ombudsman egy adott ügy kapcsán készített egy rendkívül alapos, és tényleg azt kell mondanom, hogy jogtörténeti szempontból is nagyszerű munkát arra, hogy egy szerződő fél kockázatvállalásának mi a határa. Nagyszerűen mutatja be azt, hogy bizony - ha tetszik, ha nem - korlátlanul egyetlen fél egyetlen szerződésében sem, tehát nemcsak

ebben a devizahiteles szerződésben, hanem semmilyen szerződéses viszonyban nem vállalhat nagyobb kockázatot, mint amit az ismeretei számára lehetővé tesznek.

Én azt kérem a tisztelt bizottságtól, hogy ezeket az érveket hangsúlyosan figyelembe véve, az előterjesztett javaslatot engedjék tárgysorozatba venni. Úgy ítélem meg, hogy tényleg azzal a felelősséggel, amit a parlamenti képviselők a társadalommal szemben kell hogy gyakoroljanak és éreztessenek, egy nagyon nagyszerű lehetőséget adnak az ügy megoldása számára is. Köszönöm a szíves figyelmüket.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést, képviselő asszony. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdésük vagy észrevételük az előterjesztéssel kapcsolatban. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, ki az, aki támogatja, hogy az indítvány tárgysorozatba kerüljön. Kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7. *(Barcza Attila közbeszól.)* Bocsánat, Barcza Attila képviselő úr kérésére újrakezdjük a szavazást. Elnézést. Tehát még egyszer: ki az, aki támogatja az indítvány tárgysorozatba vételét? Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 9 nem. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás. Tehát 3 igen, 9 nem, 1 tartózkodás mellett a bizottság nem támogatta a tárgysorozatba vételt. Köszönöm szépen képviselő asszonynak, hogy elfáradt a bizottság ülésére. Ezzel az első napirendi pontnak a végére értünk.

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló T/869. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Áttérünk a következő napirendünkre, mely a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitája. Köszöntöm az előterjesztő részéről dr. Miczán Péter urat. Kérem, foglaljon helyet az előterjesztői asztalnál. Javaslom, hogy a törvényjavaslat részletes vitáját két szakaszban folytassuk le. Van-e ezzel kapcsolatban valakinek kifogása? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, akkor a részletes vita első szakaszában meg kell állapítanunk azt, hogy az előterjesztés megfelel a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki a megfelelés tekintetében egyetért velem, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú döntéssel döntött a megfelelésről a bizottság. Ezzel a részletes vita első szakaszát lezárjuk.

A törvényjavaslathoz képviselői módosító indítvány nem érkezett. Viszont a bizottság egy saját módosító indítványt kíván megfogalmazni, amely képviselőtársaim előtt fekszik. Kérdezem az előterjesztő képviselőjét, hogy támogatja-e.

DR. MICZÁN PÉTER (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Támogatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjait kérdezem. Ki az, aki ennek a módosító indítványnak a benyújtását támogatja? Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú döntéssel a bizottság a módosító indítvány benyújtásáról döntött.

Így nem marad más hátra, minthogy a részletes vita lezárásáról döntsünk. Ki az, aki a részletes vita lezárására vonatkozó javaslatomat elfogadja? Kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú döntéssel a bizottság a részletes vita lezárásáról döntött.

És végül a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról kell szavazni. Ki az, aki támogatja a jelentés elfogadását? *(Szavazás.)* 12 igen. Ki szavaz nemmel? *(Nincs*

jelentkező.) Tartózkodott? (Szavazás.) 1. Tehát 1 tartózkodás és 12 igen mellett a bizottság a részletes vitáról szóló jelentést is elfogadta. Köszönöm szépen az előterjesztő képviselőjének, hogy megjelent a bizottság ülésén, és segítette a munkánkat. Ezzel a második napirendi pont is lezárásra került.

**Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére (B/8. szám)
(Beszámoló megvitatása a HHSZ 83. § (1) bekezdése alapján)
(Kijelölt bizottság)**

**Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/.... szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról a HHSZ 84. § (2) bekezdése alapján)**

A harmadik napirendi ponthoz kérem Warvasovszky Tihamér alelnök urat, hogy foglaljon helyet az Állami Számvevőszék képviselőjében az előterjesztői asztalnál, hiszen e pontunk keretében egy tájékoztatót hallgatunk meg az Állami Számvevőszék 2017. évi szakmai tevékenységéről és egyben egy beszámolót az intézmény működéséről, amelyet az Országgyűlés elé nyújtott be az Állami Számvevőszék.

Természetesen elsőként alelnök úrnak adom meg a szót, hogy az írásos anyaghoz szóbeli kiegészítéseket tehessen. Öné a szó.

Warvasovszky Tihamér tájékoztatója

WARVASOVSZKY TIHAMÉR alelnök (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönjük az Állami Számvevőszék nevében a lehetőséget, hogy ismét tájékoztatást adhatunk az elmúlt év munkájáról. Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy az Állami Számvevőszék az Országgyűlés pénzügyi, gazdasági ellenőrző szerve, ebből következően alapvető feladatának tekinti az Országgyűlés, a bizottságai, valamint az országgyűlési képviselők munkájának támogatását, ezzel is hozzájárulva a jól irányított állam működéséhez.

Az Állami Számvevőszéknek az ellenőrzéseit hatékonyan és eredményesen kell végeznie, ez is a törvény előírása. Ennek megfelelően '11 óta a humán erőforrás és a munkafolyamatok optimalizálásának köszönhetően ellenőrzéseink számát több mint háromszorosára növeltük. Tovább nőtt a kiadott jelentések száma, illetve jelentősen nőtt az ellenőrzött területek lefedettsége is. A volumen növekedése a minőség erősítését is jelentette, hiszen a kockázatelemzés fejlesztésével, az ellenőrzöttek egyedi kockázatainak megfelelő célzott ellenőrzési programokkal történnek az ellenőrzések, így az Állami Számvevőszék ott és azt ellenőrzi, ahol, amitől az előzetes kockázatelemzés alapján a legnagyobb hasznosulást várja.

A tavalyi esztendőt összegezve - és elnézést, nem akarok sok számot mondani, hiszen a tájékoztatónk fel van töltve a honlapunkra, az internetre, bármelyik képviselő hölgy és úr és bármelyik érdeklődő meg tudja nézni - engedjék meg, hogy egy-két számot kiemeljek. '17. évben 874 szervezetet ellenőrzött az Állami Számvevőszék, 1546 olyan javaslatot fogalmaztunk meg, amely a szabályszerűséget, a közpénzek átlátható, eredményes, hatékony gazdálkodásának az elősegítését szolgálta. Ezen kívül 251 darab jelentést hoztunk nyilvánosságra, 560 darab megállapítás alapján készítettek az ellenőrzöttek intézkedési terveket.

A tavalyi évben jelentősen növeltük az utóellenőrzések számát, 61 utóellenőrzés keretében mintegy 700 intézkedést ellenőriztünk, az intézkedés végrehajtását, melyet az ellenőrzöttök saját maguknak fogalmaztak meg az intézkedési tervekben.

Tisztelt Bizottság! Az Állami Számvevőszék '17-ben is eleget tett a törvényben meghatározott ellenőrzési kötelezettségének. Véleményünkkel támogattuk a '18 évi központi költségvetés megalkotását, valamint elvégeztük a '16. évi zárszámadás ellenőrzését. Itt fontos kiemelni, hogy a központi költségvetés végrehajtása, a zárszámadás ellenőrzése keretében olyan széles lefedettséget biztosító ellenőrzési módszertannal dolgoztunk, amely alapján az államháztartás egészéről tudtunk megalapozott következtetéseket levonni, így a zárszámadás ellenőrzése során alkalmazott módszertan eredményeként az ellenőrzés lefedte a központi alrendszer bevételeinek és kiadásainak a 100 százalékát.

Az Állami Számvevőszék '17-ben is közpénzügyi és társadalmi szempontból fontos területeknél és intézményeknél végzett ellenőrzéseket. Ellenőriztük a Magyar Nemzeti Bankot, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, a Magyar Államkincstárt, illetve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt, hogy csak a nagyobb központi intézményeket emeljem ki. Ezen felül szakmai kamarák, települési önkormányzatok, állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, múzeumok, nem állami humánszolgáltatók, alapítványok, közalapítványok ellenőrzését is elvégeztük.

A törvényi előírásoknak megfelelően '17-ben is lefolytattuk a költségvetési támogatásban részesülő pártok és a pártalapítványok ellenőrzését. Mivel az Állami Számvevőszék a törvényből adódóan nem nyomozóhatóság, így az elszámoltatható közpénzfelhasználás erősítése érdekében '17-ben is több alkalommal fordultunk valamelyik illetékes felügyeleti szervhez vagy nyomozóhatóság felé az ellenőrzés során feltárt súlyos szabálytalanságokra utaló gyanú felmerülése miatt.

Az Országgyűlés munkáját, a parlamenti döntéshozatalt számos országgyűlési tájékoztató támogatta. 35 törvényjavaslatához tett a Számvevőszék ajánlást, tíz jogszabályi módosítást kezdeményeztünk, és 18 jogszabálytervezetet a parlamentbe kerülés előtt véleményezett az Állami Számvevőszék.

Az Állami Számvevőszék '17. évi beszámolójában is foglaltunk meg felvetéseket, mely az ellenőrzés tapasztalatai, megállapításai és az elemzéseink alapján történt. Felvetést tettünk az egyes közpénzügyi területek továbbfejlesztése, kockázatai csökkentése érdekében, a nemzeti vagyonnal való felelős, rendeltetésszerű gazdálkodás biztosítása érdekében, az állammenedzsment erősítését vetettük fel, a közpénzekkel, közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának a növelését, a bürokráciacsökkentést, valamint az önkormányzati eladósodás megelőzését, illetve hatékony kezelését. A felvetések kitérnek az államháztartás ellenőrzési rendszereinek további erősítésére és koordinációjára is.

Az Állami Számvevőszék tanácsadó tevékenységén, keretén belül 13 számvevőszéki elemzést juttattunk el a parlamentnek, illetve készítettünk olyan területeken például, mint a diplomás pályakövető rendszer, a magyar kutatás-fejlesztési és innovációs rendszer vagy az önkormányzati hulladékgazdálkodó társaságok vagy a megyei hatáskörű városi múzeumok. Több költségvetési és makrogazdasági elemzéssel támogattuk a Költségvetési Tanács munkáját, illetve több elemzést készítettünk a korrupciós kockázatokat feltérképező, korrupció megelőzésére fókuszáló integritási projektünk keretében is.

Szintén az Országgyűlés felkérése alapján köteleztük el magunkat az állammenedzsment fejlesztése mellett, amelynek egyik eszköze a közpénzügyi vezetőképzés alapjainak és gyakorlatának megindítása volt. Tavaly elsőként a múzeumvezetők számára szerveztünk vezetőképző programot, az idei évben újabb

intézménycsoportot vontunk be ebbe a programba. Eddig a szociális, gyermekvédelmi intézmények vezetőinek, az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok vezetőinek a képzését folytattuk, illetve hadd tájékoztassam a tisztelt bizottságot, hogy ezen a héten pedig az állami tulajdonú vállalatok vezetőinek indítunk többhetes tudásmegosztó képzést.

Tisztelt Bizottság! Nagy hangsúlyt helyeztünk a folyamatos társadalmi tájékoztatásra is, egyrészt, hogy az Állami Számvevőszék munkája átlátható legyen mindenki számára, a munkánkról a magyar nyelvű médiában több mint 7 ezer cikk, hivatkozás jelent meg, továbbá hírportálunkon 2 ezer cikkel tájékoztattuk tevékenységünkről a tisztelt érdeklődőket.

Tisztelt Bizottság! Én röviden ennyit szerettem volna kiemelni. A tájékoztatónk, ahogy említettem, fel van töltve a honlapunkra, meg lehet nézni, és a tájékoztató mellékleteként fel van sorolva az összes jelentés, elemzés, amelyet 2017-ben bocsátottunk nyilvánosságra, illetve végeztünk el, ezek mind egyenként letölthetők.

Szeretném megköszönni elnök úrnak, illetve a bizottság képviselő tagjainak az elmúlt évben nyújtott támogatásukat, amellyel segítették, hogy az Állami Számvevőszék el tudja végezni a parlament által meghatározott feladatait. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr, a kiegészítést. Képviselőtársaimat kérdezem, hogy van-e kérdésük vagy észrevételük. Igen, Riz Gábor képviselő úrnak adom meg a szót elsőként.

Hozzászólások

RIZ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen alelnök úrnak a tájékoztatót. Világosan kiderült, hogy a Számvevőszék teszi mindazt, amit törvény szabta feladatul kapott. Az eredményességre mutatóan pedig ott vannak azok a konkrét szám adatok, amelyek az ellenőrzések gyakoriságát és azok eredményét jelentik.

Fontos, hogy a közvagyon és annak a közpénzfelhasználási rendszere hatékonyan tudjon működni. Az is fontos, hogy ennek megfelelő ellenőrzési rendszere legyen. A külső ellenőrzés mellett kérdezném alelnök urat, hogy a belső ellenőrzések, amelyek nyilván elsősorban a gazdálkodó szervezetek esetében fontosak, ezek mennyiben lehetnek együttműködőek, segítők a Számvevőszék munkáját tekintve, illetve látnak-e ebben továbblépési lehetőséget, a belső ellenőrzési rendszerek hogyan kapcsolódhatnak az önök által végzett ellenőrző munkához, hogy az hatékonyabb és eredményesebb tudjon lenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Witzmann Mihály alelnök úr, öné a szó.

WITZMANN MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az előttünk lévő ÁSZ-beszámolóval kapcsolatban, azt gondolom, hogy nagyon sokan vagyunk, akik, ha elolvastuk, akkor azt láthatjuk, hogy ismét egy alapos szakmai és széles körű beszámolót tárt elének a szervezet. Én személy szerint mindenféleképpen ezt a beszámolót elfogadásra javaslom, illetve egy felvetés fogalmazódott meg bennem annak kapcsán, ahogy az Állami Számvevőszék is megfogalmazza azt az igényét, amelyet egy előttünk fekvő határozati javaslattal el is fogadhatunk a bizottsági ülés során, illetve az Országgyűlés elfogadhat, hogy az Állami Számvevőszék által feltárt hiányosságok felszámolása érdekében az ÁSZ megállapításainak nagyobb ráhatása lehessen a jövőben a belső ellenőrzésre, annak eredményessége növelése érdekében. Ennek kapcsán fogalmazódott meg az a kérdés bennem, tisztelt alelnök úr, hogy

milyen lépéseket tesz az ÁSZ annak érdekében, hogy ezek az ellenőrzések még lényegre törőbbek, még fókuszáltabbak lehessenek. Természetesen az a felsorolt, 780 valahány darab ellenőrzés, amelyet alelnök úr említett, azt gondolom, hogy mindenféleképpen mutatja a szerteágazó és valóban mindenre kiterjedő figyelmét az ÁSZ-nak. Ezt szeretném megkérdezni, hogy ennek érdekében a jövőben mit kívánnak vagy mit tudnak még tenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm a szót, alelnök úr. Barcza Attila képviselő úr kért szót. Öné a szó.

BARCZA ATTILA (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Alelnök Úr! Ahogy beszámolójában elmondta, és ki is tért rá, hogy az ÁSZ számos ellenőrzést hajtott végre mind az önkormányzati és mind a központi költségvetés területén. Nekem az lenne a kérdésem, hogy ezeknek az utóellenőrzéseknek, ezek végrehajtásának mik voltak a tapasztalatai. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, nekem is lenne még egy kérdésem alelnök úrhoz.

Jelentősen nőtt az elmúlt években az ellenőrzések száma, több mint háromszorosára nőtt, ami, azt gondolom, hogy mindenképpen kiemelendő és fontos dolog. Nemcsak az ellenőrzött területek nőttek ezáltal, hanem az ellenőrzött szervezeteknek a száma is, és azért az látszik a tapasztalatokból, hogy nagyon sok esetben történtek olyan megállapítások, amelyek nemcsak a szervezetek működésének az átláthatóbbá tételét, hanem a hatékonyságának, működési eredményességének a növelését is szolgálták.

Tehát azt gondolom, hogy nemcsak az ellenőrzés szigorúsága, hanem az a fajta tanácsadás vagy segítség, amelynek kapcsán - ahogy alelnök úr is kiemelte - több mint 500 intézkedési terv született, a későbbiekben ezeknél a szervezeteknél segít elkerülni azokat a korábbi hibákat, amelyek gyakran valóban a nem kellő tájékozottság következtében - tehát semmiképpen sem gondolom, hogy rosszindulat vagy szándékosság, de mindenképpen a nem kellő tájékozottság következtében - történtek meg.

Kérdésem az lenne, alelnök úr, hogy ezzel, hogy ilyen mértékben növekedett az ellenőrzések száma, illetve az ellenőrzött szervezeteknek a száma is, elegendő-e az a mostani létszám, az a mostani humán erőforrás, amivel a Számvevőszék gazdálkodhat, vagy a későbbiekben terveznek-e esetleg létszámemelést, szükségük van-e bármilyen segítségre a parlament részéről, ami a munkájuk hatékonyságát tovább tudja növelni. És meg is adnám a szót önnek, hogy az elhangzott kérdésekre válaszoljon, alelnök úr.

Warvasovszky Tihamér válasza

WARVASOVSZKY TIHAMÉR alelnök (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen, elnök úr. Riz Gábor képviselő úr a belső ellenőrzés fontosságát emelte ki, illetve a kontrollrendszereket. Mi nagyon fontosnak tartjuk a belső kontrollrendszer kiépítettségének az ellenőrzését szabályszerűség-ellenőrzésekkel, hiszen meggyőződésünk, hogy ahol nincsenek kialakítva a megfelelő szabályok, nem működik a belső kontrollrendszer, az öt pillér, ott a pénzköltésnek nincs meg a szabályozottsága, nincs meg a hatékonysága és az eredményessége sem. A belső kontrollrendszer ellenőrzésénél mindig sok szabálytalanságot, hiányosságot találunk. A kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, a monitoring és a monitoringon belüli belső ellenőrzési tevékenység, amelynek elsősorban az első számú vezető munkáját kéne segítenie, pont azért, hogy a szabálytalanságokat felfedjék, a

kockázatokat meg tudják állapítani, tudják kezelni, ki tudják építeni a megfelelő védelmet, úgy éreztük, hogy nagyon sok helyen hiányos.

Az Országgyűlés felé beszámoló intézményeknél, illetve az alkotmányos fejezeteknél és a tb-alapoknál is rendszeresen, a zárszámadás keretében megnéztük a belső kontroll működését, ezeken a területeken szabályosan kialakították, és szabályszerűen működtették.

Egyértelmű, hogy olyan hibákat talál az Állami Számvevőszék mint harmadik védelmi vonal, amit meggyőződésünk, hogy az úgynevezett első védelmi vonalnak, a belső ellenőrzésnek kellene megtalálnia, felfedeznie. Ezért is van egy olyan felvetésünk a tájékoztatóban, hogy szeretnénk, ha a belső ellenőrzéssel, nagyobb ráhatással egy együttműködést alakíthatna ki az Állami Számvevőszék. És ha ezzel egyetért a tisztelt bizottság, illetve majd a parlament határozatában, akkor ezekre a megfelelő javaslatokat ki is fogjuk dolgozni. Köszönöm szépen.

Witzmann Mihály képviselő úrnak az ellenőrzési lefedettségről, illetve a területekről: ahogy említettem a tájékoztatóban, kockázatelemzéssel és a kockázatelemzés fejlesztésével választjuk ki az ellenőrzött területeket. Nyilván amelyeket a törvény előír, azokat minden évben vagy két évente kötelezően ellenőrizzük. Így a kockázatelemzéssel olyan programok, ez alapján olyan ellenőrzési programok készülnek, amelyek kimondottan fókuszálnak már azon ellenőrzöttnél vélelmezett kockázatok feltárására, illetve olyan javaslatokat teszünk a megállapítások alapján, amelyek segítik az ellenőrzöttnek ezen szabálytalanságok kijavítását, illetve a megfelelő irányú szabályozottság pótlását.

A mennyiségi és minőségi fejlődéshez hozzájárultak - tehát nemcsak a mennyiségben nőttünk, hanem minőségben is - az új módszertanok, új ellenőrzési megközelítések. Így említhetném, hogy dolgozunk egy olyan önkormányzati ellenőrzési rendszeren, amellyel egyszerre több száz önkormányzat gazdálkodásáról, pénzügyi helyzetéről tudunk képet alkotni, így már a Magyarországon működő nagyközségekről elkészült egy ilyen jelentésünk; több mint 200 nagyközségről. Most dolgozunk egy, mintegy 322 várost felölelő ellenőrzésen, hogy egyszerre tudjunk képet adni arról, hogy megfelel-e a feladatfinanszírozásnak a kötelező feladatainak az aránya, a beruházások és így tovább.

Ezenkívül úgynevezett megállási pontokat alkalmazunk az új programokban, programjainkban, ami azt jelenti, hogy ha bizonyos alapvető szabályok nincsenek meg, akkor kimondjuk azt, hogy szabálytalan, átláthatatlan és nem elszámoltatható az ellenőrzött és nem megyünk tovább.

Tehát így tudjuk a kapacitásunkat jobban kihasználni és bővíteni, illetve szeretnénk erősíteni a digitalizációt, ami azt jelenti, hogy az ellenőrzöttnek elsősorban digitális formában kell beküldeni az adatokat, de nyilván ez nem kötelező. Ha ő nem tudja beküldeni, hanem fénymásoltan, több kocsival, akkor azt is tudomásul kell vegyünk, és kezelniük kell, de nyilván ebben szeretnénk előrelépni.

A harmadik kérdés volt Barcza Attila képviselő úrtól az utóellenőrzések kérdése. Az utóellenőrzéseket a törvény mindig lehetővé tette, viszont elnök úr döntése alapján a tavalyi évben indítottuk el nagy számban az utóellenőrzést. Hiszen amikor elkészül egy ellenőrzés, megvannak a megállapítások, az ellenőrzött az intézkedési tervben megfogalmazza azokat az általa elfogadott intézkedéseket, amelyeket ha végrehajt, akkor nő a szabályozottsága a területének, megszűnnek a szabálytalanságok, feltárásra kerülnek a korrupciós kockázatok, kiépülnek az ehhez szükséges védelmi vonalak. Ezeket ő határozza meg. Az Állami Számvevőszék ezeket átnézi, elfogadja, vagy ha nem fogadja el, akkor kiegészítésre felszólítja az ellenőrzöttet. Ahogy említettem, 61 utóellenőrzést hajtottunk végre. Itt mi azt kérjük az ellenőrzöttől, hogy minden olyan

dokumentumot küldjön be, ami alátámasztja az általa elfogadott intézkedési tervben meghatározottak végrehajtását.

Amennyiben nem történik meg, úgy lehetősége van az Állami Számvevőszéknek a törvényből adódóan úgynevezett vagyongmegóvási intézkedés kezdeményezésére, amit a törvény úgy fogalmaz: ha rendeltetésellenes vagy pazarló felhasználást várt el az önkormányzat vagy nem kerül sor olyan pénzügyi szabálytalanságok kezelésére, amelyet már az alapellenőrzésnél megállapítottunk, és az utóellenőrzésnél is kiderül, hogy nem intézkedtek ezen szabálytalanságok megszüntetésére.

Idén már kezdeményeztünk vagyongmegóvó intézkedéseket önkormányzatoknál, felsőoktatási intézménynél, nem állami humánszolgáltatóknál, amivel nem az a célunk, hogy a pénzeszközöket zároltassuk, hiszen ez a vége, hanem az a célunk, hogy nyomatékosan felszólítsuk az ellenőrzöttet arra, hogy ezen hiányosságokat szüntesse meg pont a közpénzfelhasználás védelme érdekében.

Köszönöm szépen elnök úr hozzászólását, illetve észrevételét tolmácsolom az ÁSZ kollégáinak is, hiszen nem a darabszám a lényeg, ahogy mondta elnök úr, hanem hogy jobban, hatékonyabban tudjunk ellenőrizni. Úgy érezzük, ahogy a felvetésekben is szerepel, a tájékoztatóban az egyik felvetésben, hogy mi a digitalizáció területén látunk lehetőséget. Egyrészt az adatbekérésnél, másrészt pedig hogy olyan digitális rendszerekhez legyen törvény adta joga hozzáférni az Állami Számvevőszéknek, amely adatok validáltak, és ezen adatokat fel tudja használni az ellenőrzések során.

Tehát mi nem tervezünk létszámbővítést, mi mindenképp a létszámot hatékonyabban és az eddigieknél nagyobb hatékonysággal kívánjuk felhasználni, illetve szeretnénk egy humánerőforrás-átalakítást is megvalósítani a Számvevőszéken belül, ami semmiképp nem létszámbővítéssel, inkább létszámcsökkenéssel fog járni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen a részletes válaszokat, alelnök úr. Nem maradt más hátra, mint hogy a vita lezárásával egy határozati javaslat benyújtásáról kell döntenünk. Magát a jelentést is külön tárgyalja az Országgyűlés. Ennek a vitája várhatóan a jövő héten lesz, és ezzel párhuzamosan tárgyalja majd azt a határozati javaslatot, amit a Gazdasági bizottság nyújt be.

Képviselőtársaim előtt ott van a tervezet. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e bárkinek módosító indítványa, észrevétele? *(Senki sem jelentkezik.)*

Határozathozatal

Amennyiben nincs, akkor arra kérem azt, aki támogatja a határozati javaslat benyújtását, az kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Tíz igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Egy nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 fő.

Az Országgyűlés Gazdasági bizottsága 10 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 2 tartózkodás mellett a határozat elfogadásáról döntött.

Köszönöm szépen alelnök úrnak, hogy eljött a bizottságba és képviselte előterjesztőként a benyújtott előterjesztést. Egy döntésünk maradt még hátra. A parlamenti vitához egy előadót kell állítanunk. Én Hadházy Sándor alelnök urat javaslom, hogy ő képviselje a Gazdasági bizottságot. Van-e ezzel szemben valakinek egyéb javaslata? *(Senki sem jelentkezik.)* Aki támogatja a javaslatomat, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Egyhangú döntéssel a bizottság Hadházy Sándor alelnök urat kérte fel arra, hogy az előterjesztés parlamenti vitájában a Gazdasági bizottság álláspontját képviselje.

Köszönöm szépen alelnök úrnak még egyszer, hogy elfáradt hozzánk. További eredményes napot kívánok! A 3. napirendi pontunkkal végeztünk.

Az ülés berekesztése

Az egyebek tárgykörében kérdezem, hogy van-e valakinek bejelentenivalója. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, arról szeretném tájékoztatni a bizottsági tagokat, hogy várhatóan október 1-jén hétfőn 11 órától ülést tart majd a bizottságunk. Tárgysorozatba vételekről kell majd döntenünk. Köszönöm szépen, hogy elfáradtak a bizottságunk ülésére. Mindenkinek szép és eredményes napot kívánok. A bizottsági ülést lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 40 perc)

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lajtai Szilvia és Barna Beáta